Suomen Rauhanliitto – Finlands Fredsförbund ry
Laura Lodenius toiminnanjohtaja

HE 29/2019 vp Hallituksen esitys
eduskunnalle valtiontalousarvioksi 2020

Suomen Rauhanliiton lausunto Kunta-ja terveysjaostolle:

Suomalaisen rauhantyön tuki Oikeusministeriön budjettikohdassa

Rauhanliitto kiittää jaostoa, että siltä pyydetty lausunto liittyen valtion talousarvioesitykseen 2020.Kesitymme lausunnossa oman toimintakenttämme rahoitukseen, suomalaisen rauhantyön tukeen.

Suomi haluaa profiloitua rauhantyön suurvaltana. Huoli turvattomuuden ja vihapuheen lisääntymisestä Suomessa on laajalti jaettu. YK:n päätöslauselma 2250 ja Suomen toimet siinä nostavat nuorten roolin rauhantyössä keskiöön niin kansainvälisesti kuin Suomessa. Rauhanliito tekee mittavaa rauhankasvatustyötä koulujen kanssa Rauhankoulun muodossa. Rauhankasvatusinstituutti puolestaan tekee työtä yhdenvertaisuuden ja osallisuuden kentällä. Kouluille ja nuorisotyön organisaatioille tuotetaan ilmaisia koulutuksia, joita tilataan enemmän kun voimme tarjota. Tämän ohella rauhanjärjestöt tekevät arvostettua asiantuntijatyötä ja julkaisutoimintaa turvallisuuspolitiikan ja kansainvälisen asevalvontakysymysten parissa sekä antavat kanavan ihmisille toimia rauhan ja väkivallattomuuden puolesta. Suurin osa työstä tehdään vapaaehtoistoimintana, mutta se tarvitsee perusrahoituksen jolla toiminta tuetaan.

Hallituksen talousarvioesitys oli kylmä suihku suomalaisille rauhanjärjestöille. Valtakunnallisten rauhanjärjestöjen avustamiseen esitetään talousarvioesityksessä, nykyään oikeusministeriön alla olevassa kohdassa (oikeusministeriön 25.01.50; eräät avustukset) vain 300 000 euroa, kun saimme kiitos eduskunnan korotuksen 2019, vielä tänä vuonna OKMn alla, niin että on kuluvana vuonna jaettiin 400 000 €. Sekin on kun yhteensä 5-10:lle valtakunnallisen järjestön työn yleisavustuksia jaetaan sitä, erittäin pieni ja riittämätön määrä. Nyt 300 000 merkitsisi siis 25 % leikkausta 2019 jaettuun verrattuna.

Esitys on jatkoa yli viisi vuotta kestänelle ”leikkausputkelle”, jossa lähes joka vuosi Suomessa tehtävän rauhantyön tukea on leikattu, toki niin, että usein niin että eduskunta on tehnyt pieniä korotuksia talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Rauhanjärjestöt kokeekin, ettei hallituksien esitykset - edellisen tai nykyisen - kunnioita eduskunnan tahtoa ja viestiä siitä, että järjestöjen tekemä rauhantyötä pitää tukea. Muun muassa 2016 eduskunnan valtiovarainvaliokunta kirjasi mietintöönsä, silloin opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) alaisuudessa ollleisiin rauhan- ja ihmisoikeusjärjestöille myönnettävien järjestötukien käsittelyn yhteydessä, että ”*Valiokunta pitää tärkeänä, että järjestötukien rahoitukseen pyritään löytämään kestävä ratkaisu kevään 2017 kehyspäätöksessä”. Näin ei koskaan tehty.*

Taso ennen leikkausvuosia, ennen 2015 , jonka OKM osoitti rauhantyön avustuksiin oli 560 000 euroa, mikä ei sekään ollut iso , kun katsoo monen muun järjestötyönkentän rahoitustasoa, ja kun siitä silloin jaettiin yli 20:lle erittyyppiselle rauhantyön toimijalle: Tämän jälkeen kun avustuksia on järjestelmällisesti ajettu alas on saajajärjestöjen määrä

vähentynyt. Viimevuonna tukea ei saanut enään mm Kristiillinen rauhanliike , taitelijoiden rauhanjärjestö PAND, pari mainitaksemme. Nekin valtakunnalliset järjestöt (Suomen Rauhanliitto , Suomen Rauhanpuolustajat, Sadankomitea, Rauhankasvatusinstituutti suurimmat) jotka ovat saaneet tukia vielä ja joilla työntekijöitä ja toimitilat, ovat joutuneet säästämään kaikessa, mm Rauhanliitto on joutunut lomauttamaan toiminnanjohtajan aikaajoin. Myös Rauhanturvaajat ovat saaneet pienemmän avustuksen tästä avustusmomentista

Rauhanjärjestöt ovat esittäneet hallitukselle, että tällä vaalikaudella rauhantyön tukeen saataisiin selkeää tasokorotus. Eduskunnalta pyydämme nyt vuoden 2020 budjettiin edes jonkinlainen korotuksen, että järjestöt selviävät vuodesta 2020 ilman irtisanomisia ja tehdyn rauhantyön ja kansalaisjärjestötyön laadun alasajamista. Asiasta on myös kansanedustajien tekemiä talousarvioaloitteita.

***

Suomen Rauhanliitto14:ta rauhanjärjestön suomen- ja ruotsinkielisen, valtakunnallisen ja paikallisen yhdistyksen kattojärjestö, viettää 2020 juhlavuottaan kun sen toisesta perustamisvuodesta tulee 100 vuotta (ensimmäisen kerran Rauhanliitto perustettiin jo autonomia aikana 1907 , mutta sitten venäläistämispolitiikan aikana järjestön sääntöjen hyväksyntä peruutettiin ja uudestaan yhdistys perustettiin itsenäistymisen jälkeen) Rauhanliitto ylläpitää myös Rauhanasemaa - vanhaa 20 luvulla Karjalasta tuotua puuasemaa – Itä-Pasilassa, joka toimii monenlaisen omaehtoisen kansalaistoiminnan keskuksena.

Lisätietoa

www.rauhanliitto.fi, www.fredsforbundet.fi, www.rauhanasema.fi